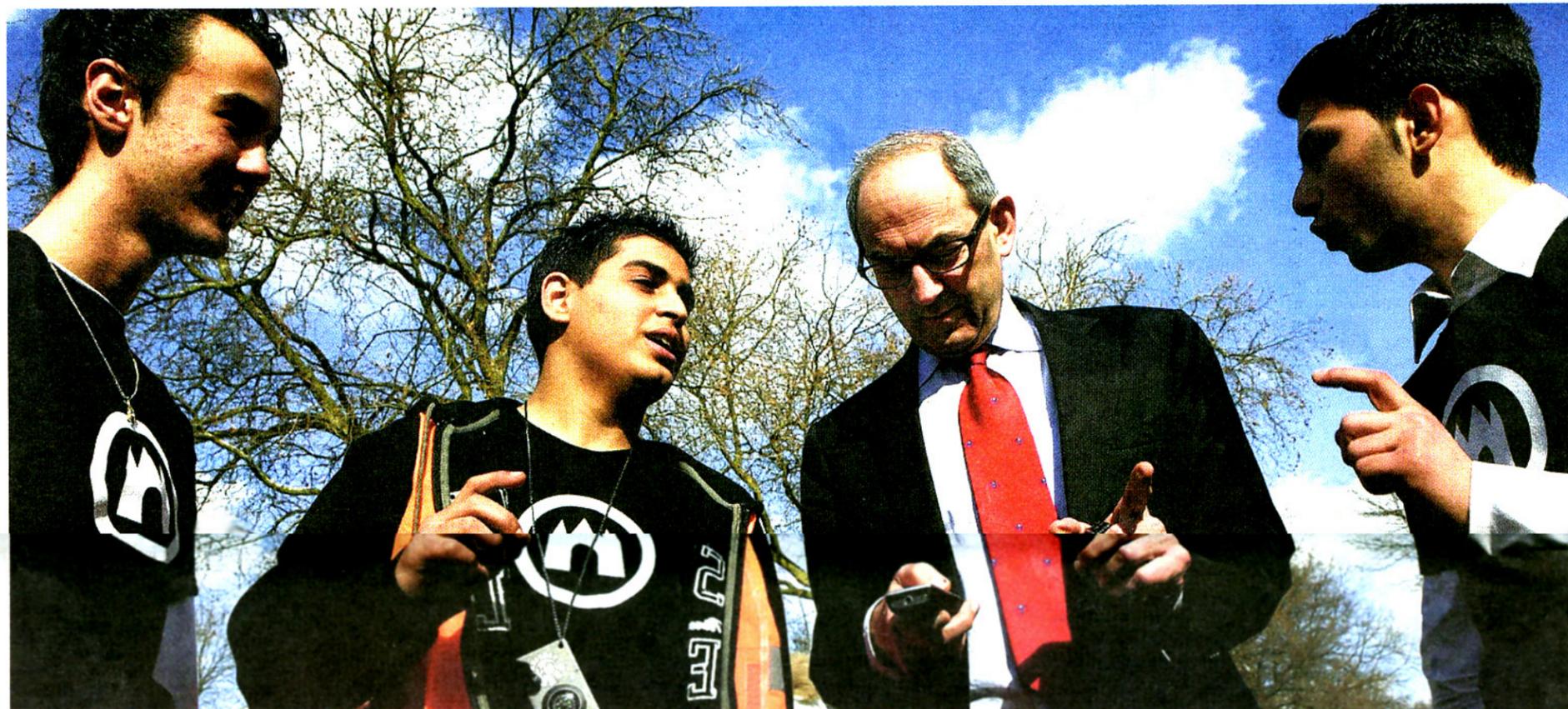


**Reageren?**

Als u wilt reageren op artikelen in deze krant, kunt u schrijven of mailen (met vermelding van uw adres!) naar: Het Parool, Postbus 433, 1000 AK Amsterdam of [hetlaatstewoord@parool.nl](mailto:hetlaatstewoord@parool.nl)

# het laatste woord



Marokkaanse jongeren hebben met het Games Atelier een burgerschapsspel gemaakt. Eén van de deelnemers is burgemeester Job Cohen.

FOTO SUZANNE BLANCHARD

## Kunstraad lijdt aan tunnelvisie

**De kunstopvatting van de Kunstraad Amsterdam is niet van deze tijd. Dat gerenommeerde medialabs buiten het Kunstenplan zijn geplaatst, zal het aanzien van de stad op termijn schaden.**

MARLEEN STIKKER

Een kunstopvatting die activiteiten van kunstinstellingen slechts waardeert op grond van het eindproduct – te zien op podia en aan de muren van musea – negeert de laboratoriumfunctie van kunst en cultuur, één van de centrale thema's van het gemeentelijk cultuurbeleid.

Een actueel voorbeeld van de betrokkenheid van medialab Waag Society bij de voorhoede op het gebied van nieuwe media en kunst is haar deelname aan de internationale manifestatie 'Come Out & Play' die dit voorjaar in New York wordt gehouden; een festival waarop de ontwikkelaars van spelen die op de locatie zijn toegepast uit de bijeenbrengt vanuit overal ter wereld. Waag Society is daar de enige Nederlandse deelnemer met het spel Fort Amsterdam, waarbij 399 jaar na het stichten van Nieuw Amsterdam de oude plattegrond virtueel in Manhattan wordt geprojecteerd. Deelnemers kruipen in de historische rol van Engelsen, Fransen en Nederlanders om de vlag van Fort Amsterdam te veroveren.

Is dat kunst? Jazeker. Hier wordt een nieuwe dramaturgische vorm ontwikkeld die nieuwe belevingen tot stand brengt tussen bewoners en de stad. De Kunstraad Amsterdam gaat echter voorbij aan de mondiale stromingen 'relational aesthetics' en 'creative research'.

Dat eerste begrip duidt een groep zeer gevarieerde kunstvormen aan die in de jaren negentig opkwamen als sociaal geëngageerde kunst. In zijn boek *Relational aesthetics* (2002) beschrijft kunsttheoreticus Bourriaud zijn theorie dat het succes van een werk afhangt van de mate waarin de kunstenaar erin slaagt relaties tussen de 'deelnemers van het werk' tot stand te brengen.

Dit sluit aan bij de ontwikkeling waarbij kunstenaars zich manifesteren als onderzoekers en een brug slaan naar de wetenschap. Ook vanuit de wetenschap wordt gezocht naar onderzoeksverbanden met de kunsten en het culturele veld.

De Kunstraad laat dit buiten beschouwing en negeert daarmee één van de belangrijke drijfveren van

hedendaagse kunstenaars en onderzoekers. Zo is ons medialab pionier op het gebied van 'serious games': de inzet van dramaturgische concepten in het onderwijs. Dat heeft tot internationaal prijswinnende projecten geleid als *Frequentie 1550*, waarbij jongeren voorzien van mobiele telefoons de middeleeuwen ontdekken. En onlangs hebben Marokkaanse jongeren met het Games Atelier een mobiel burgerschapsspel gemaakt, waarbij Amsterdammers worden uitgedaagd om in het Oosterpark een medeburger te knuffelen. Is dat kunst? Jazeker! Kunstenaars en ontwerpers zoeken naar manieren om sociale processen te beïnvloeden, mensen te laten participeren, betekenis te creëren, onverwachte verbindingen te leggen.

Nu de Kunstraad Amsterdam de tijd heeft stilgezet en zich bij haar advies laat leiden door een verouderde kunstopvatting, vallen innoverende instellingen als Waag Society en Steim buiten het Kunstenplan. Daarmee wordt een ontwikkeling gefnuikt die wereldwijd een hoge vlucht heeft genomen. Amsterdam wordt als een belangrijk centrum voor de verbinding tussen creatief technologisch onderzoek, nieuwe kunstpraktijken en maatschappelijke relevantie beschouwd.

Ook wij hebben onze sporen verdiend als stuwende kracht in de creatieve industrie en initiatiefnemer

van gezichtsbepalende projecten als Picnic, Games Atelier, Fablab en het Mediagilde. Ze is een kennisbron voor culturele instellingen op het gebied van erfgoed, literatuur, podiumkunsten en educatie.

Daarnaast vraagt de stad Amsterdam Waag Society mee te denken over de rol van kunst en cultuur bij vraagstukken als duurzaamheid, participatie en mobiliteit. Het is wrang dat uitgerekend bij de Amsterdamse Kunstraad onbegrip heerst over de bijdrage die wij hieraan leveren.

Onmiskenbaar innovatief op het

### Bij innovatieve kunst is het publiek deelnemer aan het werk

gebied van de kunsten en de wetenschap is ook het Bio Art Atelier dat we onlangs zijn begonnen in samenwerking met het Arts and Genomics Centre van de Universiteit Leiden. Kunstenaars en ontwerpers houden zich hierbij bezig met biotechnologie. Zo werkt Ákos Maróy in ons Fablab aan een klok op basis van bacteriën en komt Adam Zaretsky dit najaar een aantal openbare lessen geven waarin de kennis op het gebied van Life Sciences in handen gegeven wordt van gewone burgers.

Is dit kunst? Jazeker! Kunstenaars

en ontwerpers geven betekenis aan de kennis die ver weg van het publieke domein door wetenschappers wordt ontwikkeld. Bio Art stelt vragen over de maakbaarheid van de mens, niet door alleen door het vorm en materiaal onderzoek maar ook doordat het verkennen van de ethische grenzen.

Gelukkig heeft de Raad van Cultuur er van blijk gegeven dat zij de kunstopvatting van Waag Society wel naar waarde schat door Waag Society op te nemen in haar cultuurplan. Bij de goed beargumenteerde visie van de Raad van Cultuur op de rol van e-cultuur steekt de Kunstraad Amsterdam mager af.

Het is een vreemde zaak dat de kunstopvatting van de Kunstraad Amsterdam haaks staat op beleidsvoornemens van de Amsterdamse politiek. In de uitgangspunten voor het cultuurbeleid van de gemeente Amsterdam is een belangrijke plaats ingeruimd voor de laboratoriumfunctie, de kunstenaar als onderzoeker in relatie tot de wetenschap en de samenleving. De Kunstraad Amsterdam heeft deze uitgangspunten commentaarloos genegeerd.

Voor Amsterdam is het te hopen dat de politiek zich niet laat ringeloren door de opvattingen van deze aan een tunnelvisie lijdende Kunstraad.

De auteur is directeur van Waag Society